

Odden Borg Avis

Foreningen af fæstere under Herregården Odden april 2007, nr. 10

Kære fæstebonde!

***Velkommen til den årlige Generalforsamling på
Herregården Odden, lørdag den 28. april kl. 13.00.***

***Vi glæder os til at se Jer og til at få en hyggelig snak
over en lækker skipperlapskovs, som vi serverer
for Jer efter generalforsamlingen.***

***Mange gode hilsner og på gensyn
Bestyrelsen***

Formanden fortæller:

Kære fæstere under Herregården Odden. Efter ét år som formand har jeg hermed æren af, på vegne af bestyrelsen,

at indbyde jer alle til generalforsamling lørdag d. 28. april kl. 13 på Odden. Det har været et spændende år med mange initiativer og arrangementer på Odden. Samtidig har vi haft en flot tilgang af nye fæstebønder. Kom og hør om alt dette og meget mere på generalforsamlingen.

Agnes Pilgaard

Sladre spalten

J. F. Willumsens datter Gersemi Willumsen døde den 5. marts i år 100 år gammel. Gersemi var den sidst levende af Willumsens 4 børn og var søster til Anse, der ligesom Gersemi var datter af Edith Willumsen, kunstnerens hustru af andet ægteskab. Fra første ægteskab med Juliette havde J. F. Willumsen sønnerne Jan og Bode Willumsen.

Odden Borg Avis

Udgiver:

Foreningen af fæstere
under Herregården Odden
Sekretariat
Aldershvilevej 98B 1.
2880 Bagsværd
faestebone@jfwillumsenodden.dk
www.jfwillumsenodden.dk

Redaktion: Jan Balling
(ansvarshavende) og Gerda Rump
Christensen (redaktør)
A.N. Hansens Allé 12
2900 Hellerup.
Tlf. 39 62 04 17
E-post: gerdarump@mail.dk

Tryk: Vestergaards Bogtrykkeri

Victor Petersens Willumsen-
samling på Herregården Odden
Oddenvej 31,
9800 Hjørring Tlf. 98 97 52 02
Daglig leder: Lisbet Hansen
Museet har åben:
1. feb.-31. okt. alle dage kl. 10-17
1. nov.-31. jan. lør.-søn kl. 12-16
samt efter aftale.

Indhold

- Odden får sin egen øl	3
- Vendsyssel 1628	4
- Bidrag til Odden	4
- Underholdning den 28. april	5
- spændende samarbejde	6
- Gæstebolig udlejes	7
- Willumsen i Horne-Asdal skole	8
- Sponsorer til medlemsbladet	10
- Vilhelm Wancker på Odden	11
-

Af Lisbet Hansen

Herregården Odden får sin egen øl

Sparekassen Vendsyssel har indgået en aftale med Herregården Odden om rundvisning og spisning for deres garanter. Efter rundvisningen er der spisning i det hyggelige køkken og i den anledning har vi på Herregården Odden fået "øl-entusiasterne" fra Hjørring til at brygge en speciel "Odden-øl", som skal ledsage maden.

Øllet er blandt andet tilsmagt med valnødder fra Herregården Oddens eget store valnøddetræ.

Den første gruppe fra Sparekassen Vendsyssel besøger Herregården Odden 2. påskedag, så her vil der for første gang blive mulighed for at smage øllet.

Vi glæder os til at præsentere øllet for de fremmødte fæstebønder ved foreningens generalforsamling den 28. april!

Foto: Gerda Rump Christensen.

Befolkningsforhold i Vendsyssel 1628

- Da 30-års krigen kom til Odden

Torsdag den 19. april, kl. 19 holder Flemming Nielsen, Ålborg Stadsarkiv, et spændende foredrag.

Odden blev i 1627, under 30-års krigen, besat af de kejserlige tyske tropper under kommando af oberstløjtnant Melchior von Hatzfeldt. Herfra kunne de udplyndre vendelboerne på groveste vis. Den daværende ejer Jørgen Lunge måtte flygte, og da han 19 måneder senere kunne vende tilbage, var det til en forarmet gård og egn. Noget godt kom der dog også ud af det, idet soldaterne anlagde en frugthave.

På baggrund af kildemateriale, som oberstløjtnant Melchior von Hatzfeldt har efterladt sig, kan man finde præcise oplysninger om både befolkningsforhold og dyrkningsforhold i Vendsyssel år 1628. Flemming Nielsen, Aalborg Stadsarkiv, har gennem nogle år arbejdet med kildematerialet, og vil fortælle om de spændende nye oplysninger som det indeholder.

Foredrag i samarbejde med "Bjergby/Mygdal Lokalhistoriske arkiv". Tilmelding senest 12. april til FOF 7025 5050 eller Herregården Odden 9897 5202 - Pris: 100 kr. inkl. en forfriskning i pausen og entre.

Af Jan Balling

Gavebidrag til herregården og samlingen

Foreningen af fæstere under Herregården Odden er nu godkendt som gavemodtager i henhold til Ligningslovens bestemmelser. Derfor kan vi med tak modtage gavebidrag som er fradragsberettiget på selvangivelsen.

Udbudet af Willumsens skitser, forarbejde og værker på auktioner er for tiden relativt stort og det er begrænset, hvor meget vi i foreningen kan donere til samlingen, samtidig med at Odden under en større renovering, som betyder at en del af samlingen vil blive "gemt" lidt væk sidst på sæsonen for at beskytte den mod skader så længe renoveringen står på. Dette medfører, at vi har brug for flere midler til at støtte Odden og samlingen med. Bestyrelsen opfordrer derfor foreningens medlemmer og bekendte som måtte have en interesse i at støtte med et gavebidrag – stort som lille – alle vil blive modtaget med en stor tak og et brev som kvittering for beløbet.

Af Gerda Rump Christensen

Elisabeth Kloster og Elisabeth Jensen spiller Schubert

I forbindelse med generalforsamlingen den 28. april underholder de to kunstnere Elisabeth Kloster (bratsch) og Elisabeth Jensen (flygel) med en sonate af Franz Schubert: Arpeggione Sonaten (1824), som Schubert komponerede specielt til musikinstrumentet arpeggionen. Arpeggionen er for længst gået af brug, og stemmen spilles i dag på en cello eller en bratsch.

Elisabeth Jensen er en kendt pianist på Odden, hvor hun ved flere lejligheder har givet koncert, bl.a. til sidste års generalforsamling, sammen med cellisten Ib Hermann.

Elisabeth Kloster har i 19 år været kollega med Ib Hermann i Det kgl. Kapel. Hun fortæller, at hun som lille pige blev stærkt fascineret af en sigøjnerviolinist i spidsen for et livsbekræftende lille orkester i Forum i København. Hun plagede om at få en violin, men først efter to år fik hun sit ønske opfyldt. Senere blev violinen skiftet ud med en bratsch, og det glade amatørliv blev erstattet af et professionelt liv som orkestermusiker.

I 1995 blev en stilling som solobratschist ledig i Aalborg Symfoniorkester, og Elisabeth Kloster tog det store spring fra København til det smukke Nordjylland.

Af Lisbet Hansen

Herregården Odden deltager i et nyt og spændende samarbejde med de lokale kunsthåndværkere og Toppen af Danmark.

"Smagen af Kunsthåndværk" er en ny type oplevelser målrettet turister i "Toppen af Danmark". Den 18. maj lyder startskuddet for første oplevelsestur i den smukke natur mellem Hjørring og Tversted.

Her vil kunstnere og fødevareproducenter fortælle gode historier om det, de går og laver. - Det er blevet til et stort fællesarrangement ved Mygdal. Flere har grebet ideen om et samarbejde mellem kunsthåndværk og fødevarer. En fin ting de har fået på benene og som vil blive gentaget senere på sommeren, siger Jenny Holm Andersen.

Hun er Toppen af Danmarks projektmedarbejder på "Smagen af Kunsthåndværk", som køres i år som pilotprojekt med flere andre aktører bag, herunder Smagen af Nordjylland, VUR, Perikum og Leader + Vendsyssel. De gode historier begynder i Ravsliberens værksted i Mygdal, dernæst hos Pottemageren og Glasmageriet, hvor man kan følge deres arbejde.

I det gamle køkken på Herregården Odden er der bagefter dækket op til smagsoplevelser. Slagtermester Flemming Jensen, Hjørring, byder på et udvalg af sine udsøgte varer, og giver historien om valget af råvarer til godt slagterhåndværk. Der vil være mulighed for køb af kaffe, specialbrygget øl, økologisk saft etc. En rundtur på museet tilbydes til en pris af 40 kr. pr. person. Fæstebønder har gratis rundvisning.

Nicolaj Jensen fra Solbakkens Bageri har bagt brødet deltagerne skal smage, og han fortæller om den traditionelle fremstillingsmåde, der har indbragt ham hæderen for Danmarks bedste rugbrød i 2005.

- Det er et program sammensat af mennesker, der brænder for deres håndværk. Hvis disse arrangementer bliver en succes, kan de sikkert udvikles til noget mere som i stil med Gode Historier, siger Jenny Andersen.

I alt 15 arrangementer, hvor turister og lokale kan få andre kulinariske og kunstneriske oplevelser, løber af stablen fra marts til oktober i Toppen af Danmarks område, og nogle af dem laves to gange. I alt 32 nordjyske fødevareproducenter og kunsthåndværkere er med.

Mødested: Højers Ravsliberi, Højtvedvej 7

Pris: Gratis adgang

Tilmelding: Gerne dagen før til Herregården Odden tlf. 98 97 52 02

Af Lisbet Hansen

Gæstebolig udlejes på Herregården Odden

Når sommerferien skal planlægges, er et ophold på Herregården Odden en mulighed. I den gamle kavalerfløj udlejes en gæstelejlighed bestående af møbleret stue, køkken og soveværelse samt badeværelse. Lejligheden har sin helt egen charme med de tykke mure og indretning. I stuen findes der et lille bibliotek med læsestof – og der findes også tv og radio. Mange gæster vælger dog i stedet at bruge god tid på at bese museet, som man har gratis adgang til, når man bor i gæstefløj – lige som man kan sidde og nyde solen og atmosfæren i borggården.

Desuden er Herregården Odden med sin centrale beliggenhed i Vendsyssel et oplagt udgangspunkt for ture rundt om i landsdelen – og skulle man trænge til lidt byliv også, kan Aalborg nås på 45 min. via motorvejen. Hjørring er kun ti kilometer borte. Her er et blomstrende handelsliv og et andet spændende kunstmuseum. Tversted, som er et meget populært ferieområde er også inden for rækkevidde med blot otte kilometer. En lille morsom ting ved Tversted Strand er den "Blå Iskiosk". Efter sigende skulle man få landsdelens bedste isvafler og for mange vendelboer er det ikke sommer, hvis man ikke på et tidspunkt køber sig en is i Den blå kiosk og nyder aftenstemningen på stranden. Afstanden til den nærmeste badestrand - Uggerby - kan tilbagelægges på cykel. Der er kun små seks kilometer. I Tversted afholder man også de populære og efterhånden omfangsrige "Jazzy dayes". Hvis man er heldig, er der også mulighed for at opleve et af jazzens topnavne i Tversted.

Ovennævnte er blot en lille del af de utallige muligheder der er for at kombinere sin egen "herregårdsferie" med spændende oplevelser, hvor både personalet på Herregården Odden, samt de forskellige turistbureauer i omegnen er parate med tips og ideer, med et stort lokalkendskab.

At leje gæstelejligheden koster i højsæsonen fra den 1. juli til den 30. august 2800 kr. pr. uge. Uden for sæson koster det 2500 kr. pr. uge, lige som det her er muligt at leje lejligheden på døgnbasis til 410 kr. Prisen er inkl. lys

og varme. Sengelinned medbringer man selv. Lejligheden er beregnet til to personer, og medlemmer af foreningen " Fæstere under Herregården Odden" får 10 % rabat på lejemålet.

Der er stadig ledige uger til sommeren 2007, men da lejligheden bliver udlejet efter "først til møllen"- princippet, vil det være en god ide at henvende sig snarest til Herregården Odden på telefon 98 97 52 02.

Af Jette Nedergård (lærer og fæstebonde)

Willumsen i 5.a og 5.b på Horne-Asdal skole

En uge i november 2006 fik alle elever i de to 5. klasser på Horne-Asdal skole en oplevelse, som de vist aldrig glemmer. Ingen af dem vil nogensinde glemme navnet J.F. Willumsen eller det sted, hvor så mange af hans skitser og værker hænger, nemlig Herregården Odden.

Forud for børnenes besøg på Odden havde vi, tre af lærerne i klasserne, Allan Nørholt, Flemming Larsen samt undertegnede, sammen med Jakob Kofoed udvalgt de værelser og de værker, som vi skulle koncentrere os om. Det var vores mål, at hvert barn skulle udvælge en skitse eller et værk og tegne det så nøjagtigt som muligt, så der kunne komme en lille udstilling ud af det.

Det drejede sig om Lærerindens værelse med Willumsens barndomstegninger, Sommerstuen (Efter stormen), Det rosa værelse (hesten), Det grønne værelse (En bjergbestigerske), samt selvfølgelig De badende børn.

Mandag den 6. november var en særdeles stormfuld dag, men 5.a og deres lærere trodsede elementerne og nærmest fløj på cyklerne østpå fra Horne mod Mygdal – skubbet af vestenvinden. Desværre skete der et uheld, da Mia væltede på cyklen og slog sine fortænder i stykker. Hendes mor blev tilkaldt, og Mia kom hurtigt til tandlægen, der skulle udbedre skaderne.

En tegning af Sidsel.

Da alle vi andre kom frem til Odden, stod Jakob Kofoed klar til at tage imod os, og vi fik nogle særdeles spændende historier om Oddens fortid og historie, mens vi stod i læ af den østlige mur ude ved Danmarks nordligste valnøddetræ.

Derefter fik vi oven i købet lov til at komme med ned i kælderen, der både var lidt uhyggelig og meget spændende at udforske. Især var historien om det lille barnskelet noget hårrejsende.

Så gik turen op til køkkenet, hvor den medbragte mad blev spist, inden vi skulle på rundtur til de udvalgte værelser.

Og tænk, da vi stod i Lærerindens værelse – hvem kom så? Mia og hendes mor, der var kommet fra tandlægen! Mia havde glædet sig så meget til at komme med til Odden, at sådan et uheld ikke skulle forhindre hende i det. Vi fik en række gode historier om en del af billederne, og børnene lyttede og spurgte, så det var en fornøjelse. Enkelte billeder påkaldte sig særlig megen opmærksomhed, fx barndomstegningerne, Efter stormen og Willumsens sidste, ikke færdigmalede billede i Sommerstuen, den store hest i det rosa værelse samt bjergbestigersken i det grønne.

En tegning af Mia.

Vi fik også lige røverhistorien om skinken på loftet. Tiden fløj af sted, og vi måtte snart vende næsen hjemad, og denne gang havde vi jo modvind!

Samtidig havde 5.b hjemme på skolen taget fat på at lave skitser til efterligninger af Willumsen-billeder ved hjælp af bøger, som vi havde lånt på biblioteket, samt ved at kigge på computerbilleder af værkerne.

Disse skitser tog de med til Odden, da det næste dag var deres tur til at cykle til Mygdal. Derfor var 5.b's oplevelse af at se de rigtige skitser og billeder en helt anden, end det havde været for 5.a dagen før, men for begge klassers vedkommende betød den fantastiske gennemgang af værkerne, at børnene viste en meget stor interesse for at fordybe sig i billederne.

I de følgende dage på skolen lavede børnene fra begge klasser den ene skitse efter den anden af det samme motiv, så de på deres egen krop mærkede hvordan det er at "kæmpe" med et problem, enten det nu var et kattehoved, et ansigt eller nogle fingre, der ikke ville makke ret. Vi lærere havde på forhånd forestillet os at børnene skulle have skrevet en lille historie til deres billede, men de brugte så megen energi og omhu til selve billederne, at vi lod dem fordybe sig med dem hele ugen. Fredag skulle alle så være færdige, og billederne blev monteret på sort baggrund og blev hængt op på

skolens bibliotek til en udstilling, som både børnene og vi lærere var meget stolte af.

I den anden weekend i december blev billederne udstillet på Odden, og børnene og deres familie blev indbudt til fernisering lørdag den 9. december.

Der kom ca. 40 mennesker, og for manges vedkommende var det første gang de besøgte Odden. Vi har fra skolens side været særdeles glade for det gode samarbejde med Oddens personale, og vi kan varmt anbefale andre at lave et lignende forløb.

Hvis nogen undrer sig over at vi kunne bruge en hel uge til det her, så hænger det sammen med skolens tradition for at have "tværsuger", hvor vi bryder skemaet op og kan fordybe os i et emne.

En tegning af Martin.

Af Jan Balling

Stor støtte til Odden Borg Avis

Foreningens medlemsblad bliver trykt hos Vestergaards Bogtrykkeri til en yderst fornuftig specialpris, og ikke nok med det så sponsorer virksomheden også bladets 4-farvet tryk på for- og bagsiden. En stor tak til Knud Vestergaard som har været fæstebonde siden foreningen blev dannet.

Foreningen har fortsat brug for yderligere støtte til bladet, og tilbyder derfor andre fæstere en annonce i bladet i et begrænset antal til en fornuftig pris. Ring eller skriv til redaktionen og hør nærmere.

Vestergaards
www.vestergaards.com · Tlf. 9892 0500 **BOGTRYKKERI**

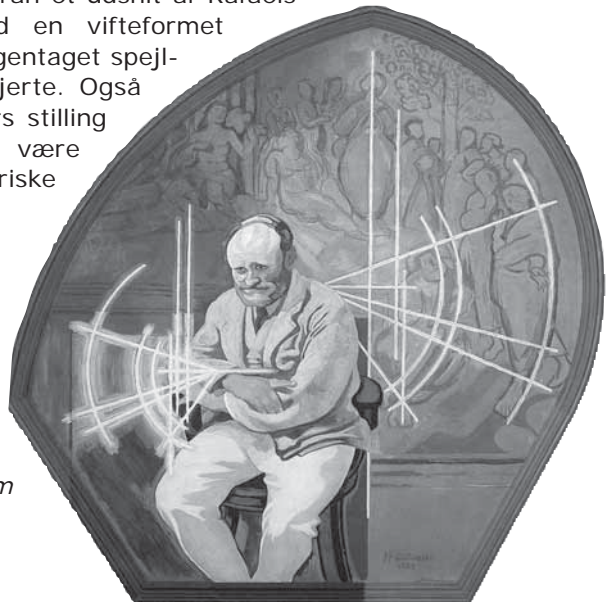
Af Gerda Rump Christensen

SFINX, Renæssancen, Rafael, Willumsen

I sidste nummer af Odden Borg Avis (december 2006) bragte vi en artikel om "J.F. Willumsen og Venedig" inspireret af Ulla Hjorths artikel i tidsskriftet SFINX (2005, nr. 1), samt Willumsens maleri *To gondoler ved Markuspladsen* (1934) ophængt på Odden på 1. sal.

I et senere nummer af SFINX (2006, nr. 3, side 131) gengives et af Willumsens hovedværker *Kunsthistorikeren Vilhelm Wancher teoretiserer* i en artikel af Nils Orht: Rafael i dansk kunst – fra guldalder til modernisme. I dette nummer af SFINX er hovedtemaet Renæssancen. Renæssancen (genfødselen) var en historisk periode, hvor man på en måde – ligesom vi gør i dag – oplevede en ny tid komme.

I Nils Orhts artikel omtales, hvorledes Vilhelm Wancher i sine kunsthistoriske værker om de to renæssancekunstnere Rafael og Michelangelo demonstrerede deres overlegne kunst i figurmaleriet og reliefstilen med en komposition fuld af variationer og kontraster. "Samtidig blev billedets enkelte dele holdt sammen af et skelet af rette og halvcirkelformede akse- og tangentlinier,..." Da værket *Kunsthistorikeren Vilhelm Wancher* teoretiserer blev malet i 1923, valgte Willumsen – på baggrund af Rafaels status som den store billedkonstruktør – at male en af Wanchers egne kompositionsanalyser med Wancher siddende foran et udsnit af Rafaels *Parnasset* (1511) – med en vifteformet geometrisk konstruktion, gentaget spejlvendt ud fra Wanchers hjerte. Også billedrammen og Wanchers stilling har Willumsen valgt at være en del af den geometriske konstruktion.

Værket måler 292 x 221 cm
og kan ses på
J. F. Willumsens Museum,
Frederikssund

Kunsthistorikeren Vilhelm Wancher på Odden

Victor Petersens Willumsen-samling på Odden er så heldig at eje otte forarbejder til Willumsens værk *Kunsthistorikeren Vilhelm Wancher teoretiserer*. Forarbejderne er ophængt i samlingen og kan studeres af besøgende.

Et af Willumsens forarbejder er gengivet her på bagsiden af Odden Borg Avis. Men besøg samlingen og se, hvor smukt de tager sig ud.

J.F. Willumsens forarbejde til Kunsthistorikeren Vilhelm Wancher teoretiserer ophængt på Odden. Man ser tydeligt den vifteformede geometriske konstruktion, som Wancher tydeligvis har tænkt og teoretiseret over. Den spejlvendte mindre vifte med udspring i Wanchers hjerte er endnu ikke medtaget. Figurerne - muserne på Apollons bjerg og de antikke og samtidige digtere - i Rafaels Parnasset fra 1511 er tydeligt gengivet af Willumsen. Foto: Jakob Kofoed.